

96/22

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s prostředky státního rozpočtu kapitoly „Úřad pro legislativu a veřejnou správu ČR“ a hospodaření se státním majetkem

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1996 pod číslem 96/22. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jana Krejčová.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s prostředky státního rozpočtu a hospodaření se státním majetkem.

Kontrolu provedla skupina kontrolujících z odboru státního rozpočtu a státního závěrečného účtu NKÚ v období od července do listopadu 1996 u Úřadu pro legislativu a veřejnou správu České republiky (dále jen „ÚLVS“).

Kontrolováno bylo období roku 1995.

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podala kontrolovaná osoba, byly vypořádány rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách kontrolovaná osoba nepodala.

K o l e g i u m N K Ú na svém III. zasedání konaném dne 3. února 1997

s c h v á l i l o usnesením č. 4/III/97
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Rozpočtové ukazatele kapitoly stanovil zákon č. 268/1994 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1995. V průběhu roku byly tyto ukazatele v rámci pravomocí vlády ČR a Ministerstva financí upraveny. K 31. 12. 1995 byl upravený rozpočet příjmů a výdajů a jeho splnění následovně:

Přehled ukazatelů státního rozpočtu kapitoly a jejich plnění (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Příjmy rozpočtových organizací celkem	478	950	2 248
Neinvestiční výdaje rozpočtových organizací celkem	50 639	38 856	34 486
z toho:			
mzdové prostředky	15 531	15 944	15 746
Investiční výdaje rozpočtových organizací celkem	10 000	18 500	18 464
z toho:			
běžná míra investování	4 000	2 600	2 564
systémová dotace	6 000	15 900	15 900

ÚLVS porušil:

1. ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

O d ů v o d n ě n í:

ÚLVS neúčtoval o pozemku v hodnotě 2 492 710 Kč, ke kterému měl od roku 1993 právo hospodaření;

2. ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, které mj. stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků.“

a ustanovení § 6 písm. e) vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, které stanoví:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:...

e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, chránit právo hospodaření s národním majetkem proti neoprávněným zásahům, včas uplatňovat právo na náhradu škody proti těm, kteří za škodu odpovídají, a uplatňovat právo na vydání neoprávněného majetkového prospěchu proti tomu, kdo jej na úkor organizace získal.“

O d ů v o d n ě n í:

V souvislosti s dopravní nehodou, při níž byl poškozen služební automobil, zůstala nevypořádaná škoda 20 364,40 Kč. Podle záznamu Policie ČR nehodu zavinil řidič vozidla, zaměstnanec ÚLVS, na kterém zaměstnavatel neuplatňoval nárok na náhradu škody;

3. ustanovení § 13 odst. 3 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), které stanoví:

„Ústřední orgány a jimi řízené rozpočtové organizace musí ve svých rozpočtech vázat rozpočtové prostředky, jestliže o tomto vázání rozhodla vláda.“

a ustanovení § 39 odst. 1 písm. c) vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

„Ústřední orgán musí ve svém vlastním rozpočtu ... vázat rozpočtové prostředky v případě, že ...

c) o vázání rozpočtových prostředků rozhodla vláda České republiky nebo na základě jejího zmocnění ministr financí.“

a ustanovení § 2 odst. 5 nařízení vlády ČR č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a na odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, které mj. stanoví:

„Zaměstnavatel ... váže v limitu prostředků na platy částku odpovídající neobsazeným pracovním (funkčním) místům. Částku vypočte podle přílohy č. 2 k tomuto nařízení ...“

O d ů v o d n ě n í:

Pro rok 1995 byl stanoven limit počtu zaměstnanců 80. Tento počet nebyl naplněn a ve smyslu nařízení vlády ČR tím vznikla povinnost vázat v limitu prostředků na platy částku za neobsazená místa.

Vázání těchto prostředků bylo provedeno ve výši 1 407 tis. Kč za 13 neobsazených pracovních míst. Podle účetní závěrky za rok 1995 a přílohy č. 4, tab. č. 8 státního závěrečného účtu kapitoly byl v roce 1995 skutečný průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané 66, neobsazených pracovních míst bylo tedy 14. Celková částka vázaných prostředků za 14 neobsazených pracovních míst měla činit 1 577 tis. Kč.

ÚLVS vázal v limitu prostředků na platy částku o 170 tis. Kč nižší, než odpovídala neobsazeným pracovním místům;

4. ustanovení § 30 odst. 2 a § 39 odst. 3 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., která stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze

státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním.“

„Rozpočtová organizace nesmí použít rozpočtové prostředky vázané v rozpočtu k přesunům ani k uskutečňování rozpočtových výdajů bez souhlasu orgánu, který vázání nařídil.“

O d ů v o d n ě n í:

V důsledku nesprávně vypočtené částky vázaných prostředků (viz bod 3) byly na platy zaměstnanců použity neoprávněně mzdové prostředky ve výši 75 tis. Kč;

5. ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. a) nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů, která mj. stanoví:

„Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy podle odstavce 1, pokud splňuje předpoklady i požadavky potřebné pro řádný výkon práce zařazené v této platové třídě; ... Nestanoví-li zvláštní předpis jinak, může zaměstnavatel výjimečně zařadit zaměstnance, který nesplňuje potřebný stupeň, zaměření nebo obor vzdělání ...

b) do čtvrté a vyšší platové třídy, avšak nejdéle na dobu dvou let, nestanoví-li se dále jinak.“

„Na dobu delší než dva roky lze zařadit zaměstnance do platové třídy, pro kterou nesplňuje potřebný stupeň, zaměření nebo obor vzdělání, jestliže

a) dlouhodobou činností v příslušném oboru prokázal schopnost k výkonu požadovaných prací a je starší než 45 let ...“

O d ů v o d n ě n í:

ÚLVS ponechal 3 zaměstnance po uplynutí dvouleté lhůty zařazené v rozporu s výše uvedeným nařízením vlády ČR ve vyšší platové třídě, a tím neoprávněně vyplatil v roce 1995 ze mzdových prostředků částku 138 824 Kč.

Jednalo se o nesplnění kvalifikačních předpokladů a podmínky dosažení věku 45 let;

6. ustanovení § 41 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

„Rozpočtová organizace zúčtuje na vrub rozpočtu zřizovatele na běžný rok jen ty výdaje, které se hospodářsky týkají tohoto roku ...“

O d ů v o d n ě n í:

Z rozpočtu roku 1995 byly neoprávněně uhrazeny neinvestiční výdaje úhrnem ve výši 3 541 Kč a investiční výdaje úhrnem ve výši 13 936 Kč, které se hospodářsky týkaly předchozího roku;

7. ustanovení § 6 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., které mj. stanoví:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře ...“,

a ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky ... Rozpočtové prostředky může používat ... na opatření zakládající se na právních předpisech ...“

O d ů v o d n ě n í:

ÚLVS poskytl služební osobní automobil k používání pro služební i soukromé účely zaměstnanci, který není uveden v okruhu osob, kterým je tato výhoda poskytována v souladu se zněním ustanovení zákona č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů;

8. ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků ...“

O d ů v o d n ě n í:

V roce 1995 vykonali zaměstnanci 49 zahraničních pracovních cest za účelem oprav pěti služebních osobních automobilů zn. AUDI, z toho jeden automobil byl v tomto roce opravován šestnáctkrát a tři zahraniční pracovní cesty byly uskutečněny za účelem reklamace oprav. V Praze má značka AUDI osm servisních míst, kde mohly být opravy prováděny bez výdajů na cestovní náhrady a dalších vícenákladů;

9. ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Trvá-li zahraniční pracovní cesta v kalendářním dni méně než 12 hodin nebo trvá-li celkově méně než 12 hodin, zaměstnavatel poskytne stravné v cizí mě-

ně nejvýše do poloviny denní sazby určené podle předchozího odstavce.“

O d ů v o d n ě n í:

V roce 1995 v osmi případech ÚLVS vyplatil zaměstnancům za zahraniční pracovní cesty plnou výši denní sazby stravného, přestože jejich cesty v jednom kalendářním dnu trvaly méně než 12 hodin.

Neoprávněně vyplacené stravné v cizí měně činilo celkem 275 DEM, tj. asi 5 200 Kč;

10. ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 576/1990 Sb., která stanoví:

„Rozpočtovým opatřením se rozumí:

a) přesun rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, ...

c) vázání rozpočtových prostředků v rámci rozpočtu.“

a ustanovení § 36 odst. 1 písm. c) a odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., která stanoví:

„Rozpočtovými opatřeními se rozumí: ...

c) vázání rozpočtových prostředků v rámci závazných ukazatelů stanovených zřizovatelem.“

„Rozpočtová a příspěvková organizace je povinna vést mimo soustavu účetnictví chronologickou evidenci o všech v průběhu roku provedených rozpočtových opatřeních uvedených v odstavci 1.“

O d ů v o d n ě n í:

V „Přehledu rozpočtových opatření v r. 1995“ nebylo uvedeno vázání mzdových prostředků za neobsazená pracovní místa a přesun rozpočtových prostředků ve výši 200 tis. Kč z položky 5602 - Ostatní osobní náklady na položku 5601 - Mzdy.

Závěr:

K začlenění ÚLVS do systému veřejné správy lze poznamenat, že v kontrolovaném období roku 1995 neměl úřad své postavení ve veřejné správě legislativně jednoznačně vymezeno. Zřizovací zákon a kompetenční zákon jej neoznačily za ústřední orgán státní správy a neurčily ani jeho právní subjektivitu. Z hlediska financování nebyl v zákoně označen za rozpočtovou organizaci.

Nedostatky zjištěné kontrolou účetní evidence náleží do kategorie nedodržení platných právních předpisů.